

61995C0347

Foredene forslager til afgørelse fra generaladvokat Tesauro fremsat den 23. januar 1997. - Fazenda Pública mod União das Cooperativas Abastecedoras de Leite de Lisboa, UCRL (UCAL). - Anmodning om præjudiciel afgørelse: Supremo Tribunal Administrativo - Portugal. - Sag C-347/95. - Fazenda Pública mod Fricarnes SA. - Anmodning om præjudiciel afgørelse: Supremo Tribunal Administrativo - Portugal. - Sag C-28/96.

Samling af Afgørelser 1997 side I-04911

Generaladvokatens forslag til afgørelse

1 I naervaerende praejudicielle sager forelaegges Domstolen paa ny den nu velkendte problematik vedroerende foreneligheden med faellesskabsretten af afgifter, som uden forskel paalaegges indenlandske og importerede produkter, og hvis provenu er bestemt til at finansiere et offentligt organs institutionelle aktiviteter.

For at lette forstaaelsen af raekevidden af de spoergsmaal, der er forelagt Domstolen, skal jeg indledningsvis beskrive de omtvistede afgifters karakter, de lovbestemmelser, hvorved de er blevet indfoert, og befoejelserne for de forskellige organer, der modtager provenuet af afgifterne (1).

2 I sag C-347/95 er der tale om en afgift, der opkraeves af mejeriprodukter, naar de saelges paa det portugisiske marked. Denne afgift, der blev indfoert paa et (ikke naermere oplyst) tidspunkt foer 1974, er senere blevet aendret flere gange (2).

Sag C-28/96 vedroerer tre afgifter, der ogsaa opkraeves, naar de omhandlede produkter saelges paa det portugisiske marked: en afgift paa koed, slagteaffald og aeg; en afgift paa okse-, faare- og gedekoed, der saerligt er bestemt til bekaempelse af sygdomme hos droevtyggere, og en afgift paa svinekoed, der saerligt er bestemt til bekaempelse af svinepest. Disse afgifter, der har vaeret gaeldende fra foer 1949, er ogsaa blevet aendret flere gange efter hinanden (3).

3 Provenuet af de ovenfor beskrevne afgifter var oprindeligt bestemt til at finansiere et organ for oekonomisk samordning, der blev oprettet i 1939 under navnet Junta Nacional dos Produtos Pecuários (JNPP). Efter Den Portugisiske Republiks tiltraedelse af Det Europaeiske Faellesskab blev alle dette organs rettigheder og befoejelser ved lovdekret nr. 15/87 af 9. januar 1987 overfoert til en nyoprettet offentlig institution, Instituto Regulador e Orientador dos Mercados Agrícolas (herefter »IROMA«), som endvidere modtog provenuet af de omhandlede afgifter.

I medfoer af artikel 3, stk. 4, i det naevnte lovdekret blev det paalagt IROMA - en institution, der er en juridisk person og er tillagt oekonomisk og administrativ selvstaendighed - at forvalte og samordne markederne for produkter fra jordbrug og kvaegavl. Institutionen varetog naermere foelgende opgaver: tilvejebringelse af de institutionelle garantier, som er fastsat i henhold til de nationale ordninger og faellesskabsordningerne vedroerende intervention og priser samt ydelse af

praemier, støtte og tilskud for disse produkter; forvaltning af de økonomiske mekanismer, der er indført nationalt eller på fællesskabsplan til finansiering af foranstaltninger vedrørende intervention, regulering, orientering samt ordning af de pågældende markeder; overvågning af udviklingen af markederne inden for jordbrug og kvaegavl i Portugal og i de andre medlemsstater og af disse marketers funktion; fastsættelse af bestemmelser for og regulering af udenrigshandelen med produkter fra jordbrug og kvaegavl; national medvirken i forvaltningen af fællesskabsmarkederne for disse produkter; samarbejde med de nationale myndigheder og med Kommissionens kompetente tjenestegrene, navnlig vedrørende indsamling og formidling af oplysninger om disse marketers funktion; samarbejde med organisationerne, der repræsenterer de erhvervsdrivende, som berøres af de pågældende marketers funktion; oplysnings- og uddannelsesaktiviteter over for producenter, industridrivende, handlende og forbrugere inden for sektoren; initiativ til lovgivning vedrørende regulering, orientering og ordning af de pågældende markeder og endelig forvaltning af slagterierne.

4 Med vedtagelsen af lovdekret nr. 282/88 af 12. august blev der i 1988 knyttet en ny institution til IROMA, Instituto Nacional de Intervenção e Garantia Agrícola (herefter »INGA«). Sidstnævnte fik overført alle de beføjelser, som hidtil var udført af IROMA, med undtagelse af forvaltningen af slagterierne.

IROMA fortsatte dog med at oppebære en andel svarende til 50% af provenuet af de i nærværende sag omhandlede afgifter, mens de resterende 50% blev tildelt INGA.

5 Ved lovdekret nr. 56/90 af 13. februar 1990 oprettedes endvidere et nyt særligt direktorat under Landbrugsministeriet, Direcção-Geral dos Mercados Agrícolas e da Indústria Agro-Alimentar (herefter »DGMAIAA«). I medfør af samme dekret blev alle de beføjelser, der tidligere var tildelt IROMA og INGA, tillige med en række andre særlige beføjelser vedrørende forvaltning og regulering af markederne for produkter fra jordbrug og kvaegavl (4) overført til DGMAIAA.

I en senere fase, nemlig da et andet lovdekret på området (nr. 284/91 af 9.8.1991) trådte i kraft, blev en del af provenuet af de omhandlede afgifter - 15% - tildelt DGMAIAA. Fra det nævnte år er det samlede provenu af disse afgifter således blevet delt mellem DGMAIAA, INGA og IROMA.

6 De faktiske omstændigheder, der er baggrunden for de foreliggende sager, går tilbage til 1991, for så vidt angår sag C-347/95, og til 1992, for så vidt angår sag C-28/96. Det var netop på grund af manglende betaling af de foran beskrevne afgifter, som skulle betales for disse år, at Fazenda Pública udstedte to betalingspålæg til União das Cooperativas Abastecedoras de Leite de Lisboa (herefter: »UCAL«) og til selskabet Fricarnes SA (herefter »Fricarnes«) med henblik på inddrivelse af de ikke modtagne beløb.

UCAL og Fricarnes anførte de nævnte pålæg ved Tribunal Tributário de Lisboa, idet de gjorde gældende, at de omtvistede afgifter var forfatningsstridige. De fik medhold i deres søgsmål i førsteinstans, som imidlertid fastslog, at de omhandlede afgifter var uforenelige med fællesskabsretten, nærmere bestemt med traktatens artikel 9 og 12.

7 Fazenda Pública (herefter »søgsgæren«) indankede disse to afgørelser i første instans for Supremo Tribunal Administrativo, som besluttede at udsætte de to sager og i hver sag forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål med anmodning om en stillingtagen til fortolkningen af de relevante fællesskabsbestemmelser.

De tre spoergsmaal fra den forelaeggende ret, saaledes som de fremgaar af dommene af 4. oktober 1995 og 11. oktober 1995, er formuleret ens og vedroerer spoergsmaalet, om de omtvistede afgifter er forenelige med traktatens artikel 95, med traktatens artikel 9 og 12 samt med artikel 33 i sjette momsdirektiv 77/388/EOEF (5).

Det foerste og det andet spoergsmaal

8 Det foerste og det andet spoergsmaal, som gaar ud paa, om de omtvistede afgifter er forenelige dels med artikel 9 og 12, dels med artikel 95, har naer sammenhaeng, hvorfor de skal behandles sammen.

Jeg skal i dette oejemed foerst, om end kort, gengive de principper, som Domstolen har fastslaaet i sin praksis paa omraadet, som jeg ikke toever med at beskrive som saerdeles udtoemmende og fast.

9 For det foerste har Domstolen ved flere lejligheder fastslaaet, at traktatens bestemmelser vedroerende afgifter med tilsvarende virkning som told og artikel 95 vedroerende diskriminerende interne afgifter ikke kan anvendes kumulativt; spoergsmaalet om lovligheden af nationale fiskale (eller parafiskale) ordninger, der er omfattet af anvendelsesomraadet for de foerste bestemmelser, kan derfor ikke samtidig bedømmes i forhold til den anden bestemmelse (6).

Domstolen har endvidere fastslaaet, at det med henblik paa kvalificeringen og den retlige bedommelse af afgifter, der uden forskel paalaegges indenlandske produkter og importerede produkter, er noedvendigt at tage hensyn til det formaal, hvortil afgifternes provenu anvendes. Visse afgifter, som ganske vist opkraeves paa samme maade af indenlandske og importerede produkter, kan saaledes netop paa grund af deres anvendelsesformaal have en vaesentligt forskellig virkning i forhold til de to typer produkter, hvorfor de efter omstaendighederne enten skal anses for at vaere afgifter med tilsvarende virkning som told eller for at vaere diskriminerende interne afgifter. Det er saaledes fast praksis, at ogsaa afgifter, der formelt ikke er diskriminerende, men som er bestemt til at finansiere aktiviteter, der saerligt gavner de afgiftsbelagte indenlandske produkter, i forhold til det indenlandske produkt resulterer i en byrde, der i det vaesentlige udlignes af de modtagne fordele, mens disse afgifter i forhold til det indfoerte produkt udgoer en oekonomisk nettobyrde, der ikke udlignes ved tildeling af andre fordele eller tilskud (7).

10 Under disse omstaendigheder skal det derfor, saaledes som det senest er fastslaaet i Scharbatke-dommen (8), undersoeges, i hvilket omfang afgiften, der opkraeves af det indenlandske produkt, udlignes af modtagne fordele. Saafremt udligningen er fuldstaendig, maa det antages, at afgiften i realiteten udelukkende paahviler det indfoerte produkt og foelgelig udgoer en afgift med tilsvarende virkning som told; saafremt udligningen er delvis, maa det fastslaas, at den afgift, der paahviler det indenlandske produkt, under alle omstaendigheder er mindre end den, der paahviler det importerede produkt, og der er foelgelig tale om en diskriminerende beskatning i traktatens artikel 95's forstand.

Det staar i oevrigt fast, at en saadan undersoegelse paahviler den nationale ret, som alene raader over alle de oplysninger, herunder vedroerende faktum, der er noedvendige for at foretage de fornoedne bedoemmelser (9).

11 Det fremgaar endvidere af Domstolens naevnte praksis, at anvendelsen af udligningsprincippet forudsætter, at der er identitet mellem det afgiftsbelagte produkt og det begunstigede indenlandske produkt (10). For at kunne fastslaa, hvorvidt en paalagt afgiftsbyrde er blevet udlignet, er det selvsagt noedvendigt, at provenuet af afgifterne i det mindste delvis er til fordel for det afgiftsbelagte indenlandske produkt og ikke udelukkende for andre produkter. Det er herefter klart, at spoergsmaalet om udligning overhovedet ikke opstaar, saafremt en afgift, som f.eks. opkraeves ved salg af koed, derefter anvendes til at finansiere erhvervsstøtteforanstaltninger,

som alene er til gavn for andre sektorer, f.eks. produktion af mælk og mejeriprodukter.

12 Celbi-dommen indeholder i øvrigt nyttige angivelser for så vidt angår de kriterier, som den nationale ret skal anvende ved undersøgelsen af, om udligningen, der ydes det nationale produkt, er fuldstændig eller delvis. Domstolen har i den forbindelse fastslået, at det må undersøges, om det fulde afgiftsprovenu fra de indenlandske varer, opgjort i penge i en bestemt referenceperiode, fuldstændig svarer til de fordele, der udelukkende kommer disse varer til gode. Ingen andre kriterier, som f.eks. arten, betydningen eller uømgængeligheden af disse fordele, giver et tilstrækkeligt objektivt grundlag for at afgøre, om en national skatteforanstaltning er forenelig med traktaten (11).

13 Hvad endelig angår de konsekvenser, som den nationale ret skal drage af, at afgiften juridisk henføres under det ene eller det andet regelsæt, så fremgår disse allerede af IGAV-dommen: Såfremt fordelene for den indenlandske produktion helt (eller endog mere end) udligner den byrde, den bærer, må afgiften på varen som en afgift med tilsvarende virkning som told anses for ulovlig i sin helhed; hvis fordelene derimod delvis udligner den byrde, der påhviler den indenlandske produktion, skal den afgift, der opkræves af det indførte produkt - og som principielt er lovlig - blot nedsættes forholdsmaessigt (12).

14 For så vidt angår de foreliggende sager vil det således påhvile den nationale ret under anvendelse af de principper, som er gengivet i det foregående, at undersøge, hvorvidt de afgiftsbelagte importerede produkter også begunstiges af de mangeartede institutionelle aktiviteter, der er udført af disse organer, der (på de respektive tidspunkter) modtog de omtvistede afgifter. Kommet så vidt, mener jeg imidlertid ikke, at et svar fra Domstolen, som blot gentager de principper, der fremgår af dens faste praksis, vil sætte den nationale ret i stand til at afgøre de sager, der verserer for den. For hvis det forholdt sig sådan, ville den ikke have udsat sagerne og forelagt dem for Domstolen med anmodning om nærmere oplysninger på dette punkt (13). Selve den omstændighed, at retten har rejst de spørgsmål, som nu foreligger til bedømmelse, viser efter min mening de ubestridelige vanskeligheder ved anvendelsen af denne praksis - hvis hovedlinjer dog er klare - i de enkelte tilfælde.

15 Jeg skal derfor prøve at formulere nogle supplerende bemærkninger vedrørende de omtvistede afgifter for at give den forelæggende ret så mange relevante oplysninger som muligt med henblik på fastlæggelsen af deres retlige kvalifikation; dette må naturligvis goeres inden for rammerne af de oplysninger, der foreligger i sagen (som suppleret med de af parterne givne oplysninger), samt under hensyn til den kompetence, der tilkommer den forelæggende ret, som det, som allerede nævnt, tilkommer at træffe den endelige afgørelse på dette punkt.

De omtvistede afgifter er som nævnt afgifter, der pålægges indenlandske og importerede produkter uden forskel, såvel hvad angår de gældende satser som de nærmere regler for opkrævningen af dem (14). På tidspunktet for de faktiske omstændigheder blev afgifternes provenu på grundlag af en differentieret fordelingsnoegle fordelt mellem tre offentlige institutioner, hvoraf én (DGMAIAA) efter loven havde kompetence til at organisere og koordinere markedet for produkter fra jordbrug og kvaegavl (15) på de ovenfor beskrevne betingelser.

16 Det er netop paa grundlag af en undersoegelse af de opgaver, som disse institutioner er tillagt, at sagsoegeren, saavel som den portugisiske regering og Kommissionen, selv om de anerkender den nationale rets kompetence til at traeffe den endelige afgoerelse om spoergsmaalet, drager den konklusion, at de omhandlede afgifter hverken synes at vaere afgifter med tilsvarende virkning som told eller en diskriminerende beskatning i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i Domstolens ovennaevnte praksis, hvilket i det vaesentlige begrundes med, at de institutioner, der modtog afgiftsprovenuet, gennemfoerte (eller havde gennemfoert) deres aktiviteter vedroerende forvaltning og samordning af det paagaeldende marked til fordel for samtlige erhvervsdrivende inden for sektoren, indlaendinge saavel som udlaendinge.

Disse argumenter er dog ikke afgoerende i sig selv. De udelukker nemlig ikke, at den indenlandske produktion, selv om forskellen mellem indenlandske produkter og importerede produkter formelt er uden betydning, faktisk i sidste ende alene eller i overvejende grad drager fordel af ydelserne fra disse institutioner, saaledes at det ikke kan udelukkes, at den byrde, der baeres af de indenlandske produkter, helt (eller delvis) er blevet udlignet af denne fordel.

17 Lad mig som et belysende eksempel naevne de afgifter, der saerligt er bestemt til at bekaempe sygdomme hos droevtyggere og svinepest. Det er klart, at det er dyr opdraettet paa det nationale omraade (16), som efter al sandsynlighed i det vaesentlige, hvis ikke udelukkende, kunne nyde godt af provenuet af disse afgifter, der er bestemt til finansiering af foranstaltninger vedroerende forebyggelse og behandling af kvaegsygdomme.

Lad mig endvidere som eksempel naevne den rolle, som IROMA (i dag DGMAIAA) havde med hensyn til styringen og reguleringen af udenrigshandelen med produkter fra jordbrug og kvaegavl (17). Det er klart, at hvis udtrykket »udenrigshandelen« ikke alene omfatter handelen med tredjelande med de paagaeldende produkter, men ogsaa handelen inden for Faelleskabet, foelger det saa godt som sikkert heraf, at kun indenlandske producenter (og dermed indenlandske produkter) var bestemt til at hoeste fordel af denne saerlige aktivitet.

18 Ud fra det diametralt modsatte synspunkt har den portugisiske regering tvaertimod som et yderligere bevis for, at de omhandlede afgifter er forenelige med faelleskabsbestemmelserne, henvist til det forhold, at DGMAIAA paa tidspunktet for de faktiske omstaendigheder i de to sager alene havde de organisatoriske befoejelser inden for den paagaeldende sektor, mens INGA og IROMA, som ganske vist fortsat modtog en betydelig del af provenuet (ca. 85%), ikke laengere spillede nogen vaesentlig rolle paa omraadet, og dette skulle ifoelge den portugisiske regering paa forhaand udelukke enhver mulighed for at udligne den byrde, der blev baaret af de indenlandske produkter, ved fordele hidroerende fra de sidstnaevnte institutioners virksomhed.

Jeg maa indroemme, at heller ikke dette argument forekommer mig overbevisende. Det rejser tvaertimod efter min mening det modsatte spoergsmaal: Det maa nemlig stadig undersoeges - og Domstolen raader ikke over praecise oplysninger i saa henseende - hvilke former for virksomhed der blev udoevet af IROMA og INGA, som, efter at de var blevet »frataget« befoejelserne vedroerende organisation af markedet, som overfoertes til DGMAIAA, under alle omstaendigheder fortsat modtog en vaesentlig del af provenuet af de omtvistede afgifter, ligesom det maa undersoeges, hvilken virkning disse aktiviteter havde med hensyn til en eventuel udligning af byrden, der paahvilede henholdsvis indenlandske og importerede produkter.

19 I oevrigt har Kommissionen anfoert, at endnu en af de i Domstolen praksis opstillede betingelser for, at en eventuel udligning af byrderne kan tages i betragtning, ikke er opfyldt i naervaerende sag, nemlig den, at det afgiftsbelagte produkt og det eventuelt begunstigede indenlandske produkt skal vaere ens; de institutioner, der modtog afgifterne, var nemlig tillagt almindelige befoejelser vedroerende ordningen af hele markedet for produkter fra jordbrug og kvaegavl, hvorimod de anfaegtede afgifter alene paahvilede bestemte produkter.

Det er imidlertid klart, at denne argumentation hviler paa en urigtig fortolkning af Domstolens praksis. Som anfoert ovenfor i punkt 11, maa den rigtige forstaaelse af praksis vaere den, at spoergsmaalet om udligning ikke opstaar, saafremt en afgift, der opkraeves af et bestemt produkt, derefter anvendes til at finansiere stoetteforanstaltninger, som alene gavner andre produkter; noget andet gaelder, naar den samme afgift anvendes til at finansiere aktiviteterne inden for en hel markedsordning, som pr. definition ogsaa omfatter det paagaeldende produkt.

20 I betragtning af de vanskeligheder, som anvendelsen af Domstolens praksis aabenbart giver anledning til for den forelaeggende ret, vil det alt i alt vaere hensigtsmaessigt, at Domstolen i stoerst muligt omfang forsyner den med nyttige henvisninger med henblik paa afgoerelsen i sagen, idet man herved formindsker en risiko, som jeg i oevrigt allerede naevnte i mit forslag til afgoerelse i Lornoy-sagen, nemlig risikoen for, at forskellige dommere, som i givet fald skal traeffe afgoerelse om samme afgift, anlaegger forskellige opfattelser (18).

Det tredje spoergsmaal

21 Nogle faa, ganske korte bemaerkninger vil vaere tilstraekkelige til at give den nationale ret et svar paa det tredje spoergsmaal, der som allerede naevnt vedroerer spoergsmaalet om de omhandlede afgifters forenelighed med artikel 33 i det sjette momsdirektiv. Denne bestemmelse forbyder som bekendt medlemsstaterne at indfoere eller opretholde enhver form for skatter og afgifter, der har karakter af omsaetningsafgift.

Efter undersoegelsen af de omhandlede afgifter forekommer det mig ganske klart, at deres kendetegn adskiller sig fra en mervaerdiavgifts kendetegn, saaledes som disse praecist er defineret i Domstolens praksis (19). I modsætning til momsen anvendes disse afgifter nemlig ikke generelt, men opkraeves kun af visse produkter; de er ikke (eller ses i det mindste ikke umiddelbart at vaere) proportionale med prisen for disse produkter; de opkraeves ikke i hvert led af produktions- og omsaetningsforloebet; endelig finder de ikke anvendelse paa produkternes mervaerdi, saaledes at den del af afgiften, der er betalt i det forudgaaende led, ikke kan fradrages.

Efter min mening opstaar der herefter ikke i den foreliggende sag noget spoergsmaal om de paagaeldende afgifters forenelighed med den ovennaevnte bestemmelse i sjette direktiv.

22 I lyset af det anfoerte foreslaar jeg foelgelig Domstolen at besvare de spoergsmaal, der er forelagt af Supremo Tribunal Administrativo, som foelger:

»1) En afgift, der opkraeves uden forskel af indenlandske og importerede produkter, og hvis provenu er bestemt til at finansiere aktiviteter, som alene er til fordel for de indenlandske produkter, saaledes at de heraf foelgende fordele fuldt ud udligner den byrde, som paahviler dem, udgoer en afgift med tilsvarende virkning som told, der er forbudt ved traktatens artikel 9 og 12. Saafremt disse fordele udelukkende udligner en del af den byrde, der paahviler de indenlandske produkter, udgoer afgiften derimod en diskriminerende intern beskatning, der er forbudt ifoelge traktatens artikel 95.

Det tilkommer den nationale ret at undersoege, om det fulde afgiftsprovenu fra de indenlandske varer, opgjort i penge, fuldstaendig svarer til de fordele, der udelukkende kommer disse varer til gode. I forbindelse med denne undersoegelse skal den nationale ret tage hensyn til den

omstaendighed, at afgiftens provenu saerligt er bestemt til at bekaempe sygdomme hos kvaeg opdraettet paa det nationale omraade og/eller til at regulere samhandelen med de oevrige medlemsstater med de afgiftsbelagte produkter.

2) Artikel 33 i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF er ikke til hinder for, at medlemsstaterne indfoerer eller opretholder afgifter, som ikke har en omsaetningsafgifts kendetegn; en afgift, som udelukkende opkraeves af visse produkter, som ikke er proportional med de naevnte produkters pris, som ikke opkraeves i hvert produktions- og omsaetningsled, og som ikke finder anvendelse paa produkternes merværdi, har ikke en omsaetningsafgifts kendetegn.«

(1) - De to forelaeggelseskendelser er faktisk begge lige summariske paa dette punkt, idet de reelt blot formulerer de praejudicielle spoergsmaal, der er forelagt Domstolen. Jeg mener alligevel, at de faktiske og retlige oplysninger, som under alle omstaendigheder er tilvejebragt i sagen, er tilstraekkelige, navnlig i betragtning af de forklaringer, der er afgivet af sagsoegeren, af den portugisiske regering og af Kommissionen som svar paa nogle specifikke skriftlige spoergsmaal fra Domstolen. Naar endvidere henses til det, som efter min mening boer fastholdes som det vaesentlige traek ved samarbejdet mellem Faelleskabets retsinstanser og de nationale domstole, skal jeg derfor ikke vove mig naermere ind paa spoergsmaalet om, hvorvidt forelaeggelseskendelserne opfylder de formelle betingelser for at kunne realitetsbehandles af Domstolen.

(2) - Artikel 1 i lovdekret nr. 309/86 af 23.9.1986 fastsaetter den afgiftssats, der gjaldt paa tidspunktet for de faktiske omstaendigheder i sagen.

(3) - De satser, der gjaldt for hver af de naevnte afgifter paa tidspunktet for de faktiske omstaendigheder, var blevet fastsat henholdsvis ved lovdekret nr. 343/86 af 9.10.1986, ved nr. 240/82 af 22.6.1982 og nr. 44158 af 17.1.1962. De tre afgifter er senere blevet ophaevet ved lovdekret nr. 365/93 af 22.10.1993. Som det fremgaar af Kommissionens indlaeg, blev der vedroerende alle afgifterne ivaerksat traktatbrudsprocedurer for tilsidesaettelse af forpligtelserne i medfoer af traktatens artikel 95, hvilke procedurer senere blev henlagt af forskellige grunde: for den foerste afgifts vedkommende, fordi den ikke fandtes at virke diskriminerende; for de to andre afgifters vedkommende, fordi de blev ophaevet.

(4) - Jf. navnlig artikel 2 og artikel 6, stk. 1, i lovdekret nr. 56/90.

(5) - Raadets direktiv af 17.5.1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter - Det faelles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1).

(6) - Jf., blandt de nyeste afgoerelser, dom af 2.8.1993, sag C-266/91, Celbi, Sml. I, s. 4337, praemis 9. Men princippet findes allerede i dom af 8.7.1965, sag 10/65, Deutschmann, Sml. 1965-1968, s. 95, org. ref.: Rec. s. 601, og af 16.6.1996, sag 57/65, Luetticke, Sml. 1965-1968, s. 199, org. ref.: Rec. s. 293.

(7) - Retspraksis vedroerende dette spoergsmaal er meget righoldig; jf. f.eks. de nu gamle domme af 19.6.1973, sag 77/72, Capolongo, Sml. s. 611, af 18.6.1975, sag 94/74, IGAV, Sml. s. 699, og af 25.5.1977, sag 77/76, Cucchi, Sml. s. 987, eller, af nyere dato, dom af 11.3.1992, forenede sager C-78/90 - C-83/90, Compagnie commerciale de l'Ouest m.fl., Sml. I, s. 1847.

(8) - Dom af 27.10.1993, sag C-72/92, Sml. I, s. 5509, praemis 10.

(9) - Jf. f.eks. dommen i sagen Compagnie commerciale de l'Ouest m.fl., a.st. (note 7), praemis 28, samt dom af 16.12.1992, sag C-17/91, Lornoy m.fl., Sml. I, s. 6523, praemis 22.

(10) - Jf. Cucchi-dommen, a.st. (note 7), samt dom af 25.5.1977, sag 105/76, Interzuccheri, Sml. s. 1029.

(11) - Celbi-dommen, a.st. (note 6), praemis 18.

(12) - IGAV-dommen, a.st. (note 7), praemis 13, samt, af nyere dato, Compagnie commerciale de l'Ouest-dommen, ogsaa naevnt ovenfor (note 7), praemis 27.

(13) - Der er i oevrigt grund til at minde om, at den ret, som har forelagt disse spoergsmaal, der nu foreligger til bedoemmelse, er den samme, som i Celbi-sagen forelagde Domstolen et spoergsmaal vedroerende fortolkningen af de samme bestemmelser. Heraf fremgaar klart, at den paagaeldende ret har fuldt kendskab til principperne i Domstolens praksis paa omraadet.

(14) - Det skal i den forbindelse tillige bemaerkes, at der stadig ikke er klarhed over, hvilket forhold det var, der paa det i sagen relevante tidspunkt udloeste afgiftspligten for de omtvistede afgifter. Mens det saaledes fremgaar af sagens dokumenter, at der var tale om afgifter, som opkraevedes, naar de paagaeldende produkter blev solgt, maa visse udtalelser fra den portugisiske regerings repraesentant i retsmoedet forstaas saaledes, at de omhandlede afgifter for saa vidt angaar importerede produkter blev opkraevet ved indfoerslen. Det paahviler saaledes ogsaa paa dette punkt den nationale ret at foretage de fornoedne undersøgelser og drage de konklusioner, som disse giver anledning til.

(15) - Jf. ovenfor, punkt 3, 4 og 5.

(16) - Dette blev i oevrigt i det vaesentlige erkendt af den portugisiske regering i retsmoedet.

(17) - Jf. ovenfor, punkt 3.

(18) - Forslag til afgoerelse af 25.6.1992 i Lornoy-sagen, a.st. (note 9), afsnit a).

(19) - Jf. f.eks. dom af 31.3.1992, sag C-200/90, Dansk Denkvit og Poulsen Trading, Sml. I, s. 2217, praemis 11.